

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821200622
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5821200622.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: A. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXX/XX-XX, T., zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom D. XX, T., a otca: N. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXXX/XX-XX, T., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na úseku konania o návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaniach otca a matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/11/2021-29 zo dňa 12. mája 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výrokoch I., II. mení tak, že matke maloletého nariaďuje do právoplatného skončenia konania vo veci samej platiť výživné na maloletého K. C., nar. XX. XX. XXXX, vo výške 150,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého.

Vo zvyšnej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 09. 04. 2021 zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo uznesením č. k. 7P/11/2021-29 zo dňa 12. 05. 2021 uložil matke maloletého K. C., nar. XX. XX. XXXX, povinnosť platiť na jeho výživu mesačne sumou vo výške 65,- eur, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (výrok I.), návrh matky na úpravu styku s maloletým zamietol (výrok II.).

V odôvodnení konštatoval, že matka maloletého sa návrhom podaným dňa 12. 04. 2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej dočasne zverí maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch, s osobitnou úpravou styku počas Vianočných sviatkov, Novoročných sviatkov a Veľkonočných sviatkov s tým, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné neurčuje. Ako inú alternatívu navrhla, aby súd znížil výživné na maloletého, ktoré je povinná platiť, na sumu vo výške 65,- eur mesačne a upravil jej styk s maloletým, a to tak, že bude oprávnená stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod.; každý páry kalendárny týždeň od utorka od 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod.; počas Vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok dňa 23. 12. od 13:00 hod. do 25. 12. do 17:00 hod., počas Novoročných sviatkov každý nepárny kalendárny rok dňa 31. 12. od 10:00 hod. do 03. 01. do 16:00 hod., každý páry kalendárny rok v čase narodenín a menín maloletého od 10:00 hod. do 18:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 15:00 hod. do pondelka do 18:00 hod., každý páry kalendárny rok v čase jarných prázdnin od 09:00 hod. soboty nasledujúcej po poslednom dni školského vyučovania pred prázdninami do 14:00 hod. nedele nasledujúceho týždňa a počas letných prázdnin prvé dva júlové týždne od pondelka od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a prvé dva augustové týždne od pondelka od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý nepárny kalendárny rok v čase jesenných prázdnin od 09:00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny začínajú, do 14:00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny končia.

Návrh odôvodnila tým, že výživné voči maloletému synovi bolo určené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/53/2015-582 zo dňa 17. 10. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP/21/2018 zo dňa 30. 01. 2018, v zmysle ktorého je povinná prispievať na výživu maloletého syna K. sumou 200,- eur mesačne, z toho suma 150,- eur predstavuje výživné a suma 50,- eur tvorbu úspor. V súčasnosti je nezamestnaná, je vedená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestovo v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15. 10. 2020 bez nároku na dávku v nezamestnanosti a jej jediný príjem od októbra 2020 je dávka SOS vo výške 300,- eur mesačne, z ktorého dôvodu nie je schopná platiť výživné na maloleté dieťa. Jej mesačné výdavky sú na platby súvisiace s užívaním bytu 115,- eur, nájomné 35,- eur, strava 120,- eur, telefón 5,- eur, cestovné 35,- eur, hygienické potreby 10,- eur, zdravotná starostlivosť 15,- eur.

S maloletým sa stretáva v zmysle rozhodnutia súdu a na tieto stretnutia sa musí náležite pripraviť, s čím má spojené zvýšené výdavky na stravu, príležitostné výdavky na kúpu oblečenia, výdavky na darčeky, výlety a iné aktivity na efektívne vyplnenie času stráveného s maloletým. Vzhľadom na uvedené jej zvýšeným výdavkom počas stretávania sa s maloletým primerane zodpovedá suma okolo 65,- eur mesačne. Má zároveň záujem rovnocenne sa podieľať na výchove maloletého, avšak otec jej zamedzuje riadne si plniť svoje rodičovské povinnosti k maloletému. S poukazom na potrebu zachovania jej vzťahu s maloletým a na rešpektovanie práva maloletého na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, žiadala o rozšírenú úpravu styku s maloletým.

Citujúc ust. § 2 ods. 1, § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), § 24 ods. 4, § 28 ods. 1 písm. a), § 62 ods. 2, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatoval, že matka maloletého je preukázateľne od 15. 10. 2020 evidovaná na úrade práce, kde poberať tzv. SOS dávku vo výške 300,- eur mesačne, ktorá suma nepostačuje na úhradu najzákladnejších potrieb. Z uvedeného dôvodu vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o znížení výživného, majúc zato, že momentálne nie je v schopnostiach matky platiť súdom určené výživné a jeho neplatením by sa vystavovala exekučným, ale aj trestnoprávnym následkom.

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o úprave styku súd vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko súčasný rozsah stretávania je dostatočný na vplyv matky na výchovu maloletého a na budovanie vzájomných citových väzieb. Z uvedeného dôvodu návrh matky v tejto časti zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu čo do výroku I. podal otec maloletého dieťaťa odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

Uviedol, že sú mu známe skutočnosti, že matka maloletého stále pracuje a aj počas pandémie koronavírusu pracovala vo fitness centre. Na úrad práce sa podľa otca dala účelovo, nakoľko nemohli byť oficiálne otvorené prevádzky, aby mohla požiadať o právnu pomoc a poberať SOS dávku. Od svojho syna vie, že matka pracovala aj počas obmedzení, povedal mu, že keď u nej aj bol cez víkend, tak s ňou strávil celý deň v práci alebo trávil čas u svojej sesternice alebo babky, keď bola jeho matka v práci. Matka uvádza, že je odkázaná na finančnú pomoc od svojej matky a sestry, toto však uvádza pri každom súdnom pojednávaní ohľadne výživného. V ďalšom poukázal na konanie vo veci sp. zn. 1P/53/2015, z ktorého je zrejmé akým spôsobom si matka v tom čase zarábala a dostatočne sa aj finančne zabezpečila, nakoľko si dokázala sama v hotovosti kúpiť byt a auto, ktoré neskôr účelovo prepísala na svoju matku. Matka maloletého má dostatok finančných prostriedkov, aby mohla aj naďalej platiť určené výživné. Matka je zdravá, preto jej nič nebráni, aby sa v záujme zabezpečenia výživy svojho maloletého syna riadne zamestnala.

Uviedol, že on je momentálne PN z dôvodu úrazu chrbtice, čaká ho operácia platničiek, po ktorej bude niekoľko týždňov PN. Poberal dotáciu SOS, nakoľko mal menej roboty, keďže je SZČO. Jeho momentálny mesačný príjem je okolo 600,- eur, manželka je od februára 2021 evidovaná na úrade práce a poberať dávku v nezamestnanosti 360,- eur mesačne. Má výdavky na 4-člennú rodinu - odvody SZČO 258,- eur, úver na byt 370,- eur, platby súvisiace s bytom 200,- eur, telefón 30,- eur, strava 400,- eur, hygienické potreby 25,- eur, obedy v škole 10,- eur, ošatenie a obuv 80,- eur, zdravotná starostlivosť 50,- eur.

3. Odvolanie proti uzneseniu okresného súdu čo do výroku II. podala z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h), C. s. p., § 62 ods. 1 C. m. p. i matka maloletého dieťaťa, ktorá sa podaným odvolaním domáhala zmeny napadnutého uznesenia v uvedenom výroku a zverenia maloletého do právoplatného skončenia konania vo veci samej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždennou periodicitou.

Mala zato, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, keď výrokom II. napadnutého uznesenia odmietol formou neodkladného opatrenia zveriť maloletého K. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Mala zato, že v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v dostatočnom rozsahu osvedčila nevyhnutnosť a neodkladnosť potreby úpravy pomerov formou neodkladného opatrenia. Uviedla, že pokiaľ súdy vo veci samej nerozhodnú, považuje za potrebné upraviť, s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa a s ohľadom na jej právnu istotu, režim osobnej starostlivosti o dieťa tak, ako uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Poukázala na to, že pre zdravý vývoj maloletého je dôležité udržiavať väzby s oboma rodičmi a k obom rodičom si vybudovať a prehĺbovať vzťah spolupatričnosti. Pokiaľ nie sú zistené dôvody a také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k pozastaveniu (obmedzeniu) rodičovských práv a povinností, nie je žiadny dôvod na to, aby sa nemohli obaja rodičia plnohodnotne podieľať na výchove svojho dieťaťa a nie je žiadny dôvod, a ani v záujme maloletého dieťaťa, tomuto nezabezpečiť plnohodnotnú výchovu zo strany oboch rodičov.

V konaní dostatočne osvedčila, že má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie plnohodnotnej osobnej starostlivosti o maloletého. Má v prenájme byt, ktorý je riadne zariadený a pripravený aj pre potreby starostlivosti a výchovu syna. Je plne schopná zabezpečovať vývinové potreby dieťaťa ako sú stravovanie, bývanie, zdravotné ošetrovanie. Dostatočne tiež osvedčila schopnosť odovzdávať dieťaťu základné zásady ľudskosti a morálky prejavujúce sa rešpektom k právam iných, úcte k ľuďom, záujmu o vzdelanie. Má za to, že rozsah stretávania, ktorý je aktuálne súdom upravený, nie je v komparácii so striedavou osobnou starostlivosťou dostatočný na vplyv jej osoby na výchovu maloletého a na budovanie vzájomných väzieb.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že otec ich pri šetrení v domácnosti informoval o tom, že matka dieťaťa pracuje vo fitness centre. Oficiálne je však matka maloletého nezamestnaná a je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, a teda nemôže nateraz potvrdiť vyjadrenie otca dieťaťa, že matka je t. č. zamestnaná.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu matky kolízny opatrovník uviedol, že pri pohovore s maloletým zistil, že dieťa nemá záujem o striedavú starostlivosť.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté uznesenie vo výroku o výživnom ako vecne správne potvrdiť.

Mala zato, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď jej znížil vyživovaciu povinnosť na sumu 65,- eur mesačne. Uviedla, že jej životná úroveň je nižšia ako životná úroveň otca, opätovne poukázala na to, že je nezamestnaná, bola jej priznaná dávka SOS a že z dôvodu pandémie koronavírusu s ňou zamestnávať ukončil dohodu o pracovnej činnosti. Poukázala na to, že pri priznaní dávky SOS úrad práce, sociálnych vecí a rodiny preskúmal jej príjmové pomery, t. j. deklaroval jej nepriaznivé finančné pomery. Poprela tvrdenia otca, že keď je maloletý v jej starostlivosti, trávi čas s jej sestrou a babkou. Rovnako poprela tvrdenia otca, že počas pandemických opatrení, počas ktorých boli uzatvorené prevádzky fitcentier, pracovala. Uviedla, že nevlasťní žiadny byt a nikdy žiadny byt nevlasťnila, auto, ktoré v minulosti kúpila už použité, musela predať, lebo dlží peniaze matke a sestre. Je zadĺžená aj na výživnom. Pokiaľ ide o tvrdenie otca o jeho mesačných výdavkoch na odvody SZČO, tieto považovala za tendenčné a nepravdivé, nakoľko ako otec uviedol, je práceneschopný. Otec si zakúpil byt s novým vybavením a nový automobil.

Podľa matky sú na jej strane splnené hmotnoprávne podmienky na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia vo vzťahu k vyživovacej povinnosti a vzhľadom na bezodkladnú a naliehavú potrebu zmeniť toto rozhodnutie (vzhľadom na jej aktuálne príjmové pomery) sú splnené aj procesné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako o ňom rozhodol súd prvej inštancie.

7. Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky nesúhlasil so striedavou starostlivosťou.

Uviedol, že matka väčšinu rokov neprejavovala o maloletého záujem, nemala potrebu sa o neho starať a vychovávať ho a striedavú starostlivosť chce dosiahnuť účelovo, nakoľko nechce platiť výživné. O syna sa stará od narodenia a vie, že zo striedavej starostlivosti by mal pocity stresu spôsobené nestabilitou výchovného prostredia. Maloletý sa sám párkrát vyjadril, že nechce striedavú starostlivosť.

Matka maloletého nedodržiava časy stretávania, ktoré jej určil súd. Chodí po neho neskoro a taktiež ho neskoro privádza domov. Maloletý chodí pravidelne od matky nepripravený do školy, nemá dokončené úlohy, málokedy je naučený. Matka sa s ním neučí, nepripravuje ho na vyučovanie.

8. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka otec maloletého uviedol, že je pravda, že matka maloletého pracuje vo fitnesscentre, aj keď je stále vedená na úrade práce. Situácia ohľadom koronavírusu sa zlepšuje, fitness centrá sú už dlhšiu dobu otvorené a matka je aj napriek tomu stále vedená na úrade práce. Z uvedeného vyplýva, že to robí len účelovo, aby jej bolo znížené výživné.

9. Matka v replike k vyjadreniu otca k jej odvolaniu rozporovala tvrdenia otca uvedené vo vyjadrení. Nesúhlasila s tým, že maloletý k nej odmieta ísť. Maloletý sa na každé stretnutie s ňou teší a keď sa má vrátiť k otcovi je úzkostlivý. Nesúhlasila ani s tvrdením otca, že nedodríava časy stretávania sa s maloletým synom. Občas sa stáva, že maloletého otcovi odovzdá neskôr ako je stanovené, avšak nikdy sa nestalo, že by o časovom posune otec nebol vopred informovaný. Namietala i tvrdenia otca, že maloletý má po príchode od nej nedostatočne zvládnuté školské povinnosti. Nakoľko mu otec nepripraví k nej všetky potrebné školské pomôcky, a teda si neplní svoju povinnosť dieťa na styk s ňou riadne pripraviť, nie je výnimočné, že dieťaťu v jej prostredí nie je umožnené zvládnuť školskú prípravu úplne. Nesúhlasila s tvrdením otca, že jej návrh na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti je účelový. O maloletého dlhodobo a konštantne prejavuje záujem. Má záujem rovnocenne sa podieľať na jeho výchove, avšak otec jej zamedzuje riadne si plniť jej rodičovské povinnosti. Nie je pravdivé tvrdenie otca, že sa od narodenia o maloletého staral sám, nakoľko do troch rokov veku dieťaťa bol neustále v zahraničí.

10. V replike k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k jej odvolaniu matka uviedla, že tvrdenia, ktoré mal pred kolíznym opatrovníkom uviesť maloletý K. považuje za skreslené a nepravdivé. Uviedla, že má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove syna. Poukázala tiež na to potrebu zachovania jej vzťahu s maloletým synom a na rešpektovanie práva maloletého na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Navrhovanú striedavú starostlivosť odôvodnila aj tým, že rodič má právo podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, ktoré právo je garantované Ústavou Slovenskej republiky.

11. Otec v replike k vyjadreniu matky k jeho odvolaniu namietal tvrdenia matky uvedené vo vyjadrení. Nesúhlasil s tvrdením matky, že jej životná úroveň je nižšia, že je vedená na úrade práce, poberá dávku SOS a nikde nepracuje. Zopakoval svoje tvrdenia, že matka po celý čas pracovala a pracuje. Matka si za peniaze zarobené v zahraničí v minulosti zakúpila byt aj s novým zariadením, auto a obidve nehnuteľnosti účelovo prepísala na svoju matku.

Pokiaľ ide o matkou namietané výdavky na odvody SZČO, uviedol, že aj počas trvania PN si odvádzal sociálne a zdravotné poistenie vo výške 258,- eur. Auto, ktoré používa, kupovali jeho rodičia za účelom, aby ich vozil k lekárom, keďže majú zdravotné problémy a nie sú držiteľmi vodičského oprávnenia. Auto bolo kupované ako použité, nie nové. Byt kupovali s manželkou na hypotéku, ktorú budú splácať 30 rokov.

Matka maloletého si podľa otca neuvedomuje, že dieťa rastie, že mu treba každú chvíľu kupovať nové oblečenie, obuv, potrebuje školské pomôcky a veci do školy, chodí k lekárovi, zubárovi, hráva futbal a všetko toto aj niečo stojí. Výživné vo výške 65,- eur mesačne je nedostačujúce.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolania boli podané včas, účastníkmi konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom /§ 355 ods. 2 C. s. p., § 357 písm. d) C. s. p./, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal uznesenie okresného súdu v celom rozsahu (§ 65, § 66 C. m. p.) a toto podľa § 388 C. s. p. zmenil tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

13. Odvolací súd v nadväznosti na návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolania rodičov maloletého poukazuje na to, že v každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Neodkladné opatrenie možno nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená alebo ak to vyžaduje verejný záujem (§ 325 ods. 1 C. s. p., § 361 C. m. p.). V prípade maloletých detí pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov, pričom práve záujmom maloletého dieťaťa je v danom prípade odôvodnená potreba nariadenia neodkladného opatrenia.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným do elektronickej schránky Okresného súdu Žilina dňa 09. 04. 2021 domáha zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu upravených rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/54/2017-80 zo dňa 09. 08. 2019, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/54/2017-116 zo dňa 19. 11. 2019 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP/24/2020, 6CoP/25/2020 zo dňa 28. 10. 2020 v časti úpravy rodičovských práv a povinností spočívajúcej vo zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s osobitnou úpravou počas Vianočných sviatkov, Novoročných sviatkov a Veľkonočných sviatkov. Spolu s návrhom vo veci samej sa matka zároveň domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa do právoplatného skončenia vo veci samej domáhala zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s osobitnou úpravou počas Vianočných sviatkov, Novoročných sviatkov a Veľkonočných sviatkov s tým, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné neurčuje. Pre prípad, že súd tomuto jej návrhu nevyhovie, domáhala sa eventuálne zníženia jej povinnosti platiť výživné na sumu 65,- eur mesačne a rozšírenia úpravy styku s maloletým.

15. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že úlohou inštitútu neodkladného opatrenia v prejednávanej veci by malo byť zabezpečenie efektívnosti základného konania (konania o zmene úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) súdnym zásahom do práv a povinností účastníkov konania do času, kým sa nevyriešia všetky potrebné právne otázky v konaní vo veci samej. V takom prípade je základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia naliehavosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania do rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ je to vo vzťahu k prejednávanej veci potrebné.

16. Odvolací súd, po preskúmaní napadnutého uznesenia, odvolaní rodičov maloletého, následných podaní účastníkov konania a obsahu spisu, mal za osvedčené, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje otec, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/53/2015-310 zo dňa 18. 03. 2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP/28/2016-380 zo dňa 28. 09. 2016. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/53/2015-582 zo dňa 17. 10. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/21/2018 zo dňa 30. 01. 2019, súd uložil matke maloletého s účinnosťou od 12. 05. 2015 platiť výživné na maloletého v sume 200,- eur mesačne s tým, že časť výživného v rozsahu 150,- eur mesačne je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a časť výživného v rozsahu 50,- eur mesačne na tvorbu úspor maloletého do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého zriadený otcom. Styk matky s maloletým dieťaťom bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/54/2017-80 zo dňa 09. 08. 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 1P/54/2017-116 zo dňa 19. 11. 2019 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP/24/2020, 6CoP/25/2020 zo dňa 28. 10. 2020 tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým každý víkend v nepárnom týždni od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod.; v párnom týždni každú stredu v čase od 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod.; počas vianočných sviatkov v párnom roku vždy od 23.12. od 13:00 hod. 25.12. do 17:00 hod.; počas novoročných sviatkov v nepárnom roku vždy od 31.12. od 10:00 hod. do 03.01. do 16:00 hod.; počas letných prázdnin prvé dva júlové týždne od pondelka od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a prvé dva augustové týždne od pondelka od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod.

17. Súd prvej inštalácie vyhodnotením matkou tvrdených skutočností v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že matkou tvrdený skutkový stav vyžaduje neodkladné riešenie z dôvodu, že momentálne nie je v schopnostiach matky platiť súdom určené výživné a jeho neplatením by sa vystavovala exekučným a trestnoprávnym následkom. Odvolací súd mal z obsahu osvedčené, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému K. pokiaľ ide o výživné, došlo k určitej zmene v pomeroch účastníkov konania, pričom tieto môžu byť ovplyvnené aj vývojom pandemickej situácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19, avšak tieto neodôvodňujú zmenu výživného v rozsahu požadovanom matkou a určenom súdom prvej inštalácie.

18. Pokiaľ ide o pomery matky, odvolací súd mal z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo zo dňa 20. 10. 2020, adresovaného matke maloletého, za osvedčené, že matka je od 15. 10. 2020 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, z rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelária Tvrdošín č. KaTS/7038/2021 zo dňa 22. 03. 2021 mal tiež osvedčené, že matka bola po vyhodnotení dokladov o príjme a informácií o

majetkovej situácii vyhodnotená (na účely posudzovania priznania nároku na právnu pomoc) ako osoba v stave materiálnej núdze. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal odvolací súd osvedčené, že matka pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie vykonávala pracovnú činnosť na základe dohody o pracovnej činnosti od 01. 09. 2020 do 14. 10. 2020 u zamestnávateľa Gorilla gym, s. r. o., Bratislava, s vymeriavacím základom za september 2020 vo výške 86,- eur, za október 2020 vo výške 30,10 eur. V období od 25. 05. 2020 do 27. 05. 2020 bola zamestnaná u zamestnávateľa KRASPLAST AMG, s. r. o., Krasňany s vymeriavacím základom vo výške 87,63 eur, od 01. 06. 2020 do 31. 08. 2020 u zamestnávateľa Matiaso Lucacci, s. r. o., Námestovo s vymeriavacím základom za obdobie od 06/2020 do 08/2020 v priemernej výške 373,29 eur mesačne. Matka v návrhu uviedla, že jej jediným príjmom je SOS dotácia (priznávaná v súvislosti s pandemickou situáciou) vo výške 300,- eur mesačne.

19. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení matky a obsahu spisu považoval odvolací súd, vzhľadom na vývoj pomerov matky a konštatovanú materiálnu núdzu matky (vo vzťahu k posudzovaniu nároku na právnu pomoc), na ktoré pomery môže mať vplyv aj vývoj pandemickej situácie, za dôvodný, avšak len vo vzťahu k výživnému učenému na tvorbu úspor maloletého, nie na výživné určené na bežnú spotrebu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že z ust. § 78 ods. 1 zákona o rodine vyplýva, že právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť (len) keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Uvedené platí aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, kedy zmenu pomerov na účely rozhodnutia súdu stačí osvedčiť. S poukazom na uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, samotná skutočnosť, že matka maloletého je v súčasnosti nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, neodôvodňuje zníženie bežného výživného neodkladným opatrením. V čase posledného rozhodovania, ako vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/61/2018 zo dňa 30. 01. 2019, bola matka rovnako nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a súd pri určení výživného vychádzal len z potenciality príjmov matky. V tomto smere teda nemal súd osvedčenú zmenu pomerov odôvodňujúcu zníženie výživného na maloleté dieťa určené na bežnú spotrebu. Za dôvodné považoval odvolací súd, znížiť dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, výživné na maloleté dieťa o výživné na tvorbu úspor, ktoré nie je určené na bežnú spotrebu, a teda nemá vplyv na zabezpečenie aktuálnych potrieb maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo vzťahu k výživnému zmenil a do právoplatného rozhodnutia vo veci samej matke uložil platiť (bežné) výživné vo výške 150,- eur mesačne, s vypustením povinnosti matky platiť výživné na tvorbu úspor a vo zvyšnej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Odvolací súd zmenil i výrok II. napadnutého uznesenia, ktorým postupom odvolací súd napravil pochybenie okresného súdu, pokiaľ tento výslovne zamietol len návrh matky na úpravu styku s maloletým, nie aj návrh matky na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti (t. j. nezamietol nárok matky v celej zvyšnej časti).

21. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že táto sa domáhala eventuálneho petitu, kedy sa do právoplatného rozhodnutia vo veci samej domáhala zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, eventuálne - pre prípad, že súd prvému návrhu nevyhovie - sa domáhala zníženia výživného a rozšírenia úpravy styku s maloletým. V prípade podania návrhu s eventuálnym petitom, v zmysle ustálenej judikatúry, ak súd dospeje k záveru o existencii okolností opodstatňujúcich petit v jeho druhej eventualite, rozhoduje podľa nej a prvý petit návrhu zamietne. Ak súd rozhodne podľa prvej eventuality petitu, o druhej nerozhoduje. Vzájomný vzťah oboch petitov je teda daný tým, že súd sa môže zaoberať a rozhodovať o druhom (eventuálnom) petite až potom, kedy je zistená a preukázaná neodôvodnenosť alebo neopodstatnenosť plnenia v zmysle prvého petitu.

22. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že keďže sa súd prvej inštancie zaoberal druhou navrhovanou eventualitou, dospel k záveru o nedôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia v požadovanom prvom petite, ktorým matka navrhovala zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom následne ako nedôvodný vyhodnotil i návrh matky na úpravu styku s maloletým, považujúc súčasnú úpravu styku za dostatočnú na vplyv matky na výchovu maloletého. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje.

23. Pokiaľ ide o zmenu osobnej starostlivosti, či úpravu styku matky s maloletým, odvolací súd vyhodnotením tvrdených skutočností dospel k záveru, že v danom prípade nejde o taký naliehavý skutkový ani právny stav veci, ktorý by vyžadoval naliehavú potrebu zmeny osobnej starostlivosti,

či súčasnej úpravy stretávania sa maloletého s matkou (podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/24/2020, 6CoP/25/2020 zo dňa 28. 10. 2020) v zmysle návrhu matky maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia. V starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, maloletý má zabezpečené všetky potreby. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k odvolaniu matky zároveň vyplýva, že maloletý v súčasnosti nemá záujem o striedavú starostlivosť. Pokiaľ ide o zmenu úpravy styku, v súčasnosti upravený styk považuje odvolací súd za dostatočný pre upevňovanie citových väzieb medzi matkou a synom, ako aj pre výchovné pôsobenie matky.

24. V súvislosti s odvolaním matky maloletého odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladným opatrením, v danom prípade, nie je možné nahradzovať rozhodnutie vo veci samej, je potrebné prihliadať na jeho výnimočnosť ako aj dočasný charakter. Je potrebné si uvedomiť, že i keď striedavá starostlivosť nepochybne môže byť v záujme maloletého dieťaťa, neplatí to absolútne. Je potrebné si uvedomiť, že striedavá starostlivosť nevyhnutne predpokladá schopnosť dieťaťa adaptovať sa na pravidelne menené výchovné prostredie (predpokladom čoho je nepochybne i schopnosť vzájomnej komunikácie a dohody rodičov o podstatných otázkach), pričom je potrebné dôsledne zvážiť i frekvenciu striedavej starostlivosti. Preto v prípade, ak nedôjde k dohode rodičov, so súhlasom kolízneho opatrovníka dieťaťa, vyžiada si náležité rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa ďalšie dokazovanie, ktorého vykonanie, vzhľadom na charakter konania a zákonom stanovené lehoty na rozhodnutie presahuje rámec konania o neodkladnom opatrení. Vykonávanie dôkazov na zistenie skutočností potrebných pre konečné rozhodnutie v súlade so záujmom maloletého dieťaťa bude otázkou prebiehajúceho konania vo veci samej.

25. Odvolací súd v závere zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie nie je rozhodnutím konečným, jeho účelom je len provízórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov. O zmene súčasného výkonu rodičovských práv a povinností rozhodne súd až po vykonaní riadneho dokazovania a dôslednom zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd s poukazom na ust. § 58 C. m. p. nerozhodoval, nakoľko v prípade rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci nejde o konečné rozhodnutie, pričom o trovách konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)